

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Quæstio quarta. Vtrum corona sit ordo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

12 AD argumentum alterius partis dicendum quod non solum sacramentum non est reiterabile, quia imprimit aliquam potestatem existentem subiective in suscipiente sacramentum, sed quia per ipsum deputatur quis ad actum sacrum: sicut benedictio calicis non iteratur quia per eam deputatur calix ad actum sacrum, quamvis nihil fiat subiective in calice per benedictionem, & similiter potest esse in ordinibus quae tamen deputatio largi dicitur character, &c.

QVÆSTIO QVARTA.
Vtrum corona sit ordo.

DEinde queritur de his quae sunt ordinibus annexa, quae sunt corona & episcopatus. Et primo queritur de corona, vtrum sit ordo. Arguitur quod sic quia illud per quod aliquis ponitur in gradu super communem populum est ordo, sed per coronam ponitur homo in gradu super laicos, ergo est ordo.

1 IN contrarium est, quia secundum ritum Ecclesiae nullus ordo datur sine celebratione missae, sed corona datur praeter missam, & omni die, ergo non est ordo.

2 **R**ESPONSIO. Dicenda sunt tria. Primum est quod corona non est ordo. Secundum est, quod est dispositio congrua ad ordines. Tertium est, quod non est dispositio necessaria praesupposita ab ordinibus.

3 **P**rimum patet sic: Per omnem ordinem confertur ordinata potestas vel deputatio ad aliquem actum sacrum, vtrum patet ex praecedentibus, sed per coronam nihil horum confertur: ex hoc enim solo quod aliquis tonsuratur, nulli actui vel officio deputatur, ergo non est ordo.

4 **S**ecundum sic patet: In omni transitu de statu ad statum conveniunt interponitur aliqua media dispositio sicut noviciatus est dispositio media inter statum secularem & religiosum, igitur inter statum laicorum & ministrorum Ecclesiae conveniunt interponitur media dispositio: haec autem est tonsura clericalis per quam illi qui tonsurantur separantur a statu laicorum, & praeparantur ad statum ministrorum, quare &c. Et quia separantur a statu laicorum, ideo deponunt capillos & tenduntur in signum depositionis superfluae curae, quia vero praeparantur ad ministerium Dei, cui servire regnare est, ideo raduntur in modum coronae, quae est signum regale: religiosi vero non clerici tenduntur quidem, quia a statu secularium separantur, sed non in modum coronae, quia non applicantur ad ministerium divinum.

5 **T**ertium patet sic: essentialius se habet ordo prior ad sequentem, quam tonsura ad aliquem ordinem, sed ad sequentem ordinem non praerigitur ex necessitate prior ordo, vtrum patuit prius quae est, praeced. ergo nec ad recipiendum quemcumque ordinem praerigitur ex necessitate tonsura, sed tantum de congruitate.

6 **A**d arg. in oppositum dicendum quod illud per quod aliquis ponitur in gradu super communem statum absque potestate seu deputatione ad divinum officium potest esse ordo viuedi, sicut est ordo monachorum vel quorumcumque religiosorum: & sic tonsura potest dici ordo clericalis, quia aliter debent vivere clerici quam laici, & statum privilegatum habent. Sed non est ordo ministerii ecclesiastici, ex quo non est ibi deputatio aliqua ad aliquod sacrum ministerium, de quo ordine intendimus ad praesens.

QVÆSTIO QVINTA.

Vtrum in Ecclesia sit aliqua potestas maior sacerdotali.

Postea queritur de episcopatu, & primo vtrum in ecclesia sit aliqua potestas maior sacerdotali. Et videtur quod non: quia potestates distinguuntur secundum actus, sed actus sacerdotali qui est consecrare corpus Christi nullus est actus maior, ergo nec aliqua potestas est maior sacerdotali.

1 **I**tem sacerdos in offerendo gerit figuram Christi, qui seipsum obtulit, sed nullus est maior Christo qui est caput ecclesiae, ergo nec sacerdote.

2 **I**N CONTRARIUM est Dion. qui episcopum collocat super sacerdotem, sicut sacerdotem super diaconum seu ministrum.

3 **R**ESPONSIO. Distinguedum est primo de potestate: quia quaedam est iurisdictionis & quaedam consecrationis. Potestas iurisdictionis est ad regendum populum. Potestas autem consecrationis est ad consecrationem & administrationem sacramentorum, & haec duarum potestatum si quaelibet praesice compararetur & conferretur vna alteri, dignior est secunda quam prima: ordinatur enim, ad 2. ad hoc enim est potestas iurisdictionis, vtrum populus sic arceatur a malis, & exerceatur in bonis quo dignus sit participare divinis sacramentis: cum ergo querimus vtrum sit aliqua potestas maior sacerdotali, non intendimus comparare dictas duas potestates ad invicem quae earum sit maior, sed intendimus comparare potestates iurisdictionis inter se, & consecrationis inter se & habentes eas, querendo scilicet vtrum aliquis sit maior sacerdote quoad potestatem iurisdictionis, vel quoad potestatem consecrationis.

4 **E**t proceditur sic: quia primo ostenditur quod in ecclesia sunt multi maiores simplici sacerdote quoad potestatem iurisdictionis, & secundo inquiretur an consimiliter sit de potestate consecrationis. Primum patet sic: quia potestas quae tota data est vni in suo fonte non est in aliis, nisi derivata & limitata pro illius voluntate: sed potestas iurisdictionis quae est ad regendum populum tota & in suo fonte data fuit soli Petro & successoribus eius quando cura ecclesiae ipsi fuit commissa, dicitur Domino Ioan. vii. Pascite oves meas. hoc enim nulli aliorum Apostolorum dictum est, nec tunc, nec ante, nec post, ergo talem potestatem plenam & perfectam habet solus successor Petri qui ob hoc Papa dicitur, quasi pater patrum. In aliis autem non est nisi derivata & limitata prout Papae placet, inter quos gradum infimum tenent simplices sacerdotes quibus de iure (cuius Papa est conditor) aut nulla iurisdictionis competit aut minima, vtrum excommunicare pro furis notoriis, & huiusmodi in locis ubi hoc de consuetudine obtinet. Super autem simplices sacerdotes sunt episcopi, qui habent iurisdictionem ordinariam super tota diocesi. Super hos autem sunt archiepiscopi qui non solum habent iurisdictionem in sua diocesi, sed super tota provincia in quibusdam casibus, super omnes denique Papa collocatur, penes quem residet plenitudo & primitas huius potestatis, & hoc est rationale: quia optimam regimen vniuersitatis est quando regitur per unum (supremum) a quo descendit autoritas regendi in medios & usque ad infimos, & propter hoc regimen est optima politia secundum Phil. 2. Politic. sed regimen ecclesiae optime est a Christo institutum, ergo in tota ecclesia debet esse vnus vniuersalis rector a quo descendat autoritas regendi in medios usque ad rectores infimos, & hic est Papa, & propter hoc stat vnitas ecclesiae, quod omnia membra sunt sub vno capite: quia de causa illi qui hanc potestatem negant schismatici dicuntur quasi vnitas ecclesiae diuisores. & sic primum patet, scilicet quod multi sunt maiores simplici sacerdote quoad potestatem iurisdictionis.

5 **D**e potestate autem consecrationis vel ordinis est magnum dubium. Hiero. enim videtur consensisse quod summa potestas consecrationis siue ordinis erat potestas sacerdotalis, ita quod omnis sacerdos quantum est de potestate sacerdotali potest omnia sacramenta ministrare, confirmatio nem, omnes ordines, omnes benedictiones, & omnes consecrationes facere: sed propter periculum schismatis fuit ordinatum, vtrum sacerdotes vni ex seipsis eligerent qui dicerentur episcopi, quasi super alios intendens, cui alii obediunt, & cui referuatum est ordines facere, & huiusmodi quae non faciunt, nisi soli episcopi: episcopus ergo maior est sacerdote quantum ad potestatem iurisdictionis, sed non quoad potestatem ordinis vel consecrationis, sed sunt pares, quamvis ex ordinatione ecclesiae aliqua sint referuata episcopis & prohibita presbyteris.

6 **E**t quod ita sit probatur ex dictis Hieronymi multipliciter ostendendo quod scriptura eosdem vocat presbyteros quos episcopos & conuerso, non distinguens inter eos vbi loquitur de his quae sunt ordinis & consecrationis. Apostolus enim scribens ad Philip. 1. cap. dicit, cum episcopis & diaconibus, per episcopos intelligens presbyteros, cum in vna ciuitate (vt in Philippis) plures episcopi esse non debeant, Rurilius Act. 20. dicit idem: Antequam dicitur